

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a zo sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobcu: **Ing. P. Ď.**, bytom H., B., právne zastúpený: *JUDr. M. C.*, advokát so sídlom S., B., proti žalovanému: **Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže**, so sídlom Šagátova 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-183/13-2008 zo dňa 06. augusta 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/184/2010-70 zo dňa 16. augusta 2011, jednomyselne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/184/2010-70 zo dňa 16. augusta 2011 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. GR ZVJS-183/13-2008 zo dňa 06.08.2008, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. č. ÚVTOS-5-121/11-2008 zo dňa 14.07.2008.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že jeho úlohou bolo posúdiť, či žiadosť žalobcu bola včas postúpená v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) príslušnému správne mu orgánu, a či jeho žiadosti o sprístupnenie informácií bolo v zmysle zákona vyhovené. Žalobca tvrdil, že svoju žiadosť o informácie odovzdal príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže dňa 09.07.2008, čo doložil svojim zošitom, kde si značil všetky písomnosti, ktoré posielal. Žiadosť o sprístupnenie informácií žalobcu bola zaevidovaná pod č. 121 dňa 11.07.2008 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody H. Krajský súd má za to, že od tohto momentu začína plynúť lehota a nie vtedy, kedy žalobca odovzdal písomnosť príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže. Správny orgán prvého stupňa body 1 - 4 žiadosti žalobcu postúpil na vybavenie Ústavu na výkon väzby P., pretože to bolo v jeho kompetencii, a to v päť dňovej lehote v zmysle zákona, čo bolo žalobcovi oznámené listom zo dňa 14.07.2008. V ostatných bodoch, okrem bodu 7, správny orgán prvého stupňa poskytol žalobcovi informácie listom zo dňa 14.07.2008. K bodu 7 kópie zápisov z operatívnych porád riaditeľa útvaru od 01.06.2008 do 09.07.2008 správny orgán prvého stupňa vydal rozhodnutie dňa 14.07.2008, ktorým žiadosti žiadateľa nevyhovel, pretože nedisponoval uvedeným zápisom z operatívnej porady a teda nemal informáciu k dispozícii. Podľa názoru krajského súdu povinná osoba podľa zákona č. 211/2000 Z.z. môže odmietnuť poskytnúť informácie, na ktorých poskytnutie nemá žalobca právo, lebo sú z okruhu informačnej povinnosti vylúčené. Zo zákona č. 211/2000 Z.z. nevyplýva žalovanému povinnosť zhromaždiť a vyhľadať pre žalobcu informácie, ktoré sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú a tak z uvedeného vyplýva, že nebolo možné sprístupniť informáciu pod bodom 7 spôsobom určeným žalobcom. V ostatných bodoch žiadosti správny orgán prvého stupňa podal žalobcovi informáciu dostatočne.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/184/2010-70 zo dňa 16.08.2011 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

V dôvodoch ďalej uviedol, že prvostupňový súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho tvrdeniami uvedenými v žalobe a písomnom podaní zo dňa 16.08.2010, ktoré na pojednávaní založil do spisu. Má za to, že postúpenie žiadosti nemá oporu v ustanovení § 15 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z., pretože postúpiť možno len žiadosť ak priamo povinná osoba nemá informácie k dispozícii. Ústav na výkon trestu odňatia slobody H. týmito informáciami disponoval, pretože do Ústavu na výkon väzby P. boli odoslané dňa 15.07.2008 spolu s eskortou jeho osoby do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody S. Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením, že lehota na postúpenie začína plynúť až dňom jej zaevidovania v systéme (a nie odovzdaním príslušnému referentovi, čo bolo o dva dni skôr), pretože k tomuto neexistuje žiadna právna úprava. Prvostupňový súd sa tiež vôbec nezaoberal podstatnou skutočnosťou a to tým, či Ústav na výkon trestu odňatia slobody H. mal k dispozícii informácie, ktoré žiadal. Pokiaľ ide o poskytnutie informácií žiadaných pod bodmi 9 až 12 má za to, že len odkaz na ustanovenia právnych predpisov bez uvedenia konkrétnych ustanovení nie je poskytnutím konkrétnej informácie na konkrétnu žiadosť. Pri odpovedi na žiadosť o informácie pod bodmi 9 a 10 sa síce konštatuje, že odsúdený je povinný plniť príkazy

príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, avšak iba tie, ktoré majú oporu v zákone a nie pokiaľ ide o šikanovanie odsúdených.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/184/2010-70 zo dňa 16.08.2011 potvrdil. Uviedol, že v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. povinná osoba, ktorá nemá požadované informácie k dispozícii (Ústav na výkon trestu odňatia slobody H.), postúpi žiadosť do 5 dní odo dňa doručenia žiadosti povinnej osobe, ktorá má informácie k dispozícii (Ústav na výkon väzby P.). Podľa evidenčnej pečiatky bola žiadosť žalobcu zo dňa 09.07.2008 doručená Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. dňa 11.07.2008, čo dokazuje aj fotokópia z evidencie žiadostí, kde bola predmetná žiadosť zaevidovaná pod č. 121. Osobný zošit žalobcu, v ktorom si evidoval svoju odoslanú poštu nie je vierohodným dôkazom toho, kedy bola žiadosť o poskytnutie informácií žalovanému doručená. Lehota na postúpenie žiadosti v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. začína plynúť od momentu zaevidovania žiadosti do evidencie žiadostí. Odpoveď žalovaného žalobcovi pod bodmi 9 až 12 bola podaná dostatočne, a boli mu tiež poskytnuté všetky požadované informácie, ktorými povinná osoba disponovala. Postúpenie žiadosti povinnej osobe bolo urobené v zmysle zákona a v zákonnej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a po tom, ako bolo vyhlásenie rozhodnutia oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, rozsudok, ktorým podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S/184/2010-70 zo dňa 16.08.2011 ako vecne správny potvrdil, verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej aj „zákon o slobode informácií“) v ustanovení § 1 upravuje podmienky, postup a rozsah slobodného prístupu k informáciám.

Žiadosť je podaná dňom, keď bola oznámená osobe príslušnej vo veci konat' (§ 14 ods. 4 zákona).

Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona o slobode informácií, *ak povinná osoba, ku ktorej žiadosť smeruje, nemá požadované informácie k dispozícii* a ak má vedomosť o tom, kde možno požadovanú informáciu získať, ***postúpi žiadosť do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti povinnej osobe, ktorá má požadované informácie k dispozícii***, inak žiadosť odmietne rozhodnutím (§ 18). Postúpenie žiadosti povinná osoba bezodkladne oznámi žiadateľovi.

Lehota na vybavenie žiadosti začína plynúť znovu dňom, keď povinná osoba dostala postúpenú žiadosť (§ 15 ods. 3 zákona).

Právo na informácie spolu so slobodou prejavu sú ústavnými právami každého subjektu garantovanými Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho spisu a administratívneho spisu správneho orgánu zistil, že žalobca žiadosťou zo dňa 09.07.2008, doručenu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. dňa 11.07.2008, požiadal v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o sprístupnenie týchto informácií:

1. Kópia spisu o disciplinárnom previnení č. 958646/1-2008.
2. Kópia žalobcovej osobnej karty.
3. Kópia zápisnice o dodaní do výkonu trestu z 21.05.2007.
4. Kópia nariadenia žalobcovho výkonu trestu z 15.07.2007.
5. Potvrdenie o príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti, o preddavkoch na daň, o dani vybranej zrážkou z týchto príjmov a o daňovom bonuse na vyživované deti za rok 2007 (podľa zákona č. 595/2003 Z.z.).
6. Informácie o pohyboch na účte žalobcu v ústave od 01.04. do 30.06.2008.
7. Kópie zápisov z operatívnych porád riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody od 01.06. do 09.07.2008.
8. Na základe akého zákonného ustanovenia bolo odmietnuté odoslať faxom na žalobcove náklady dňa 24.06. písomnú správu pre exekútorský úrad.
9. Kto a na základe akého ustanovenia vydal pokyn, na základe ktorého žalobca dňa 26.06. nemohol nastúpiť na výkon prác prospešných pre ústav v kuchyni a z akého dôvodu.
10. Kto a z akého dôvodu vydal referentom režimu dňa 26.06. pokyn, aby bol menovite zaradený do skupiny 5 osôb z oddielu 3D1, ktoré budú vykonávať v ten deň práce prospešné pre ústav upratovaním terasy.
11. Je odsúdený oprávnený používať vysokoškolský titul a sú príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže povinní túto skutočnosť rešpektovať v písomnej a ústnej komunikácii a na základe akého ustanovenia.
12. Na základe akého zákonného ustanovenia sú odsúdení povinní sa zaraďovať pri vstupe do miestnosti.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody H. dňa 14.07.2008 postúpil žiadosť žalobcu v bodoch 1 – 4 na priame vybavenie Ústavu na výkon väzby P. z dôvodu, že požadované informácie k dispozícii nemal, o tejto skutočnosti žalobcu oboznámil, a rozhodnutím č. ÚVTOS-5-121/11-2008 zo dňa 14.07.2008 nevyhovel jeho žiadosti o sprístupnenie informácie pod bodom 7, pretože požadovaným zápisom z operatívnej porady nedisponoval. V ten istý deň mu poskytol informácie označené pod bodmi 8, 9, 10, 11 a 12, ku ktorým uviedol:

8. na základe § 35 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z.z.,

9. odsúdený je povinný plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru v zmysle § 39 písm. b/ zákona č. 475/2005 Z.z.,

10. odsúdený je povinný plniť pokyny a príkazy príslušníka zboru a zamestnanca zboru v zmysle § 39 písm. b/ zákona č. 475/2005 Z.z. a § 50 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 664/2008 Z.z.,

11. pokiaľ nebol odsúdenému odňatý vysokoškolský titul má právo ho používať, príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže rešpektujú danú skutočnosť,

12. zákon danú problematiku neupravuje, uvedená problematika je upravená v Ústavnom poriadku pre odsúdených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody H.

Z obsahu administratívneho spisu je preukázané, že žiadosť žalobcu bola podaná dňa 11.07.2008, čo vyplýva z evidencie žiadostí Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H., v ktorej bola predmetná žiadosť žalobcu zaevidovaná pod číslom 121 dňa 11.07.2008. Od momentu zaevidovania žiadosti začína správne orgánu plynúť lehota na jej vybavenie. Žalobca v konaní nepreukázal, že žiadosť (ktorá bola datovaná dňa 09.07.2008) bola v uvedený deň aj podaná, tak ako tvrdil v žalobe, a z administratívneho spisu nevyplýva ani ďalšia skutočnosť, že Ústav na výkon trestu odňatia slobody H. mal v čase postúpenia žiadosti žalobcu žiadané informácie pod bodmi 1 až 4 k dispozícii.

Žalobcovi žiadané informácie vyššie uvedené pod bodmi 1 až 4 boli Ústavom na výkon väzby P. sprístupnené písomne – body 1, 3, 4 žiadosti žiadateľa, ktoré prevzal dňa 24.07.2008, ako aj osobne – bod 2 žiadosti, nahliadnutím do osobnej karty dňa 21.07.2008 a vyhotovením kópií (12 ks obojstranných kópií, 7 ks obojstranných kópií), čím bolo materiálne dodržané jeho právo na informácie.

Fikcia vydania rozhodnutia v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. nastáva vtedy, ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytne informácie, nevydá rozhodnutie a ani informáciu nespístupní.

Z citovaného ustanovenia teda vyplýva, že fikcia rozhodnutia nastáva, ak je povinná osoba v zákonnej lehote nečinná. O takýto prípad v preskúmvanej veci nejde, pretože povinná osoba požadované informácie v lehote na vybavenie žiadosti žalobcovi poskytla, okrem informácie žiadanej pod bodom 7, pričom o nevyhovení žiadosti v tomto bode vydala v zákonom stanovenej lehote rozhodnutie.

Podľa § 6 ods. 1, 2, 3 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, *stráženie, dozor a zaobchádzanie s odsúdenými a podmienky výkonu trestu zabezpečuje zbor. Príslušník zboru je oprávnený odsúdenému vydávať príkazy a pokyny, uplatňovať obmedzenia podľa tohto zákona a používať donucovacie prostriedky v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom (v poznámke odkaz na zákon č. 4/2001 Z.z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže). Zamestnanec podieľajúci sa na plnení úloh zboru je oprávnený vydávať*

odsúdenému pokyny a príkazy a vykonávať zaobchádzanie v rozsahu, v akom sa podieľa na plnení úloh zboru.

Informácie poskytnuté žalobcovi na základe jeho žiadosti, v ktorej požadoval uviesť zákonné ustanovenia (pozri bod 8, 9, 10, 11 a 12), boli v dostatočnom rozsahu a povinnou osobou bola daná odpoveď na otázky, na ktoré sa pýtal. V ostatnom je povinný, tak ako to vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia, vo výkone trestu odňatia slobody plniť pokyny a príkazy a riadiť sa Ústavným poriadkom pre odsúdených (vydaným na základe Vyhlášky č. 664/2005 Z.z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody), o ktorom je pri nástupe poučený, a ktorý sa nachádza na každej cele odsúdeného.

Na záver je potrebné ešte poznamenať, že podľa článku 26 ods. 1 Ústavy a článku 10 ods. 1 Dohovoru, obsahom základného práva na prijímanie informácií nie je právo dostávať informácie podľa predstáv a očakávaní žalobcu (uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 184/03 z 01. októbra 2003). Všeobecne záväzné právne predpisy uverejnené v Zbierke zákonov sú prístupné v knižnici ústavu, sú na požiadanie k dispozícii odsúdeným a žalobca sa mal možnosť s nimi oboznámiť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalobcovi, ktorý nemal úspech v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u ě e n í e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 01. augusta 2012

JUDr. Ivan R U M A N A, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková